

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 216/22

U Luxembourg 22. prosinca 2022.

Presuda Suda u predmetu C-530/20 | EUROAPTIEKA

Latvijsko zakonodavstvo kojim se zabranjuje oglašavanje lijekova s obzirom na cijenu, promotivne ponude ili prodaju u paketu lijekova i drugih proizvoda u skladu je s pravom Unije

Takvi promidžbeni sadržaji potiču neracionalnu uporabu lijekova te ih države članice moraju zabraniti

Direktivom 2001/83¹ provodi se usklađivanje u području oglašavanja lijekova podvrgavanjem tog oglašavanja uvjetima, ograničenjima i zabranama s ciljem zaštite zdravlja ljudi.

SIA „EUROAPTIEKA“ latvijsko je društvo s ograničenom odgovornošću koje u Latviji obavlja farmaceutske djelatnosti. U 2016. latvijski zdravstveni inspektorat zabranio mu je oglašavanje koje se odnosi na promotivnu prodaju lijekova na temelju nacionalne odredbe kojom se zabranjuje oglašavanje lijekova s obzirom na cijenu, promotivne ponude ili prodaju u paketu lijekova i drugih proizvoda. „EUROAPTIEKA“ je 2020. podnijela tužbu za poništenje pred latvijskim Ustavnim sudom, dovodeći u pitanje zakonitost te nacionalne odredbe s obzirom na Direktivu 2001/83.

Taj sud upućuje pitanja Sudu u pogledu tumačenja koje treba dati pojmu „oglašavanje lijekova“ u smislu te direktive i osobito u pogledu toga obuhvaća li taj pojam i oglašavanje neodređenih lijekova, to jest oglašavanje koje se odnosi općenito na lijekove ili na skup neidentificiranih lijekova. On pita Sud i je li zabrana predviđena predmetnom nacionalnom odredbom oglašavanja s obzirom na cijenu i putem promotivnih ponuda ili prodaje u paketu lijekova i drugih proizvoda u skladu s navedenom direktivom.

Svojom današnjom presudom Sud, odlučujući u velikom vijeću, najprije navodi da **pojam „oglašavanje lijekova“ obuhvaća svaki oblik izravnog obavješćivanja, pridobivanja ili poticanja kojem je namjena promicanje propisivanja, izdavanja, prodaje i potrošnje nekog određenog lijeka ili neodređenih lijekova.**

Naime, taj je pojam u Direktivi 2001/83 vrlo široko definiran tako da obuhvaća „svaki oblik“ obavješćivanja, pridobivanja ili poticanja, uključujući među ostalim „oglašavanje lijekova prema stanovništvu“.

Osim toga, kada bi oglašavanje neodređenih lijekova bilo isključeno iz područja primjene Direktive 2001/83, zabrane, uvjeti i ograničenja koji su njome predviđeni u području oglašavanja zbog rizika koji mogu proizaći iz pretjeranog i nepromišljenog korištenja lijekova u velikoj bi mjeri bili lišeni svojeg korisnog učinka te bi ključni cilj zaštite zdravlja ljudi koji se ostvaruje tom direktivom bio u velikoj mjeri ugrožen.

U ovom predmetu Sud je smatrao da **širenje informacija kojima se potiče kupnja lijekova opravdavajući potrebu takve kupnje cijenom, najavljujući posebno sniženje cijena ili najavljujući zajedničku prodaju s**

¹ Direktiva 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o lijekovima za humanu primjenu (SL 2001., L 311, str. 67.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 56., str. 27.), kako je izmijenjena Direktivom 2004/27/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. (SL 2004., L 136, str. 34.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 61., str. 101.)

drugim lijekovima ili proizvodima, kao što je ono koje je zabranjeno nacionalnom odredbom koja se pobija pred sudom koji je uputio zahtjev, ima promidžbenu svrhu. Prema mišljenju Suda, to je širenje informacija **stoga obuhvaćeno pojmom „oglašavanje lijekova”**, i to čak i kada se te informacije odnose na neodređene lijekove.

Kada je potom riječ o usklađenosti takve nacionalne odredbe s Direktivom 2001/83, Sud ističe da je oglašavanje lijekova koji se izdaju bez liječničkog recepta i za čije se troškove ne može ostvariti naknada, na koje se odnosi navedena nacionalna odredba, u načelu dopušteno tom direktivom. **Međutim, države članice moraju zabraniti - kako bi spriječile nastanak rizikâ za zdravlje ljudi – svaki promidžbeni sadržaj koji može doprinijeti neracionalnoj uporabi takvih lijekova.**

U tom pogledu Sud ističe da **oglašavanje lijekova koji se ne izdaju na liječnički recept i za čije se troškove ne može ostvariti naknada može imati osobito važan utjecaj na ocjenu i odabir krajnjih potrošača**, kako u pogledu kvalitete lijeka tako i količine koju treba kupiti. Usto, oglašavanje s obzirom na cijenu, promotivne ponude ili prodaju u paketu lijekova i drugih proizvoda **može navesti krajnje potrošače da kupuju i konzumiraju navedene lijekove u skladu s gospodarskim kriterijem, bez provođenja objektivne ocjene koja se temelji na terapijskim svojstvima lijekova i konkretnim medicinskim potrebama**. Osim toga, takvi promidžbeni sadržaji **izjednačavaju lijekove s drugim potrošačkim proizvodima**, koji su općenito predmet popusta i smanjenja cijena.

Stoga, prema mišljenju Suda, **oglašavanje lijekova s obzirom na cijenu, promotivne ponude ili prodaju u paketu lijekova i drugih proizvoda potiče neracionalnu i prekomjernu uporabu lijekova** koji se ne izdaju na liječnički recept i za čije se troškove ne može ostvariti naknada. Posljedično, nacionalna odredba o kojoj je riječ u postupku pred sudom koji je uputio zahtjev, kojom se zabranjuje širenje promidžbenih sadržaja, jest u skladu s Direktivom 2001/83.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst i kratak prikaz](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presuda nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

Ostanite povezani!

